

Ustikkerhed end hele Stats-Budgettet forholdsvis, da Statsindtægterne ikke ere underkastede saa store Fluctuationer, som Kornindtægter.

Efter disse almindelige Bemærkninger skal jeg gaae over til Underafdelingerne af Budgettet og deels omtale nogle af disse Poster, deels til Slutningen ogsaa berøre de Poster, som ere bragte paa Tale af den ærede Rigsdagsmand for Holbek Amts 2det District (Tscherning). Den første Afdeling af Budgettet indbefatter Udgifterne til selve Ministeriets Embedsmænd. Om denne Post har jeg ikke Andet at bemærke, end at der viser sig paa en paafaldende Maade en Dobbelthed i den Maade, hvorpaa Ministeriets Embedsmand gageres; idet Noget gaaer fra Statskassen, Noget med en visnok smaalig Fordeling udgaaer fra enkelte Anstalters særlige Fonds. Dette er en Følge af, at en Deel af Ministeriet er dannet af den tidligere Direction for Universitetet og de lærde Skoler og en Deel ved at henlægge dertil en Afdeling af det forrige danske Cancellie, hvortil ere komne forskjellige andre Anstalter, som forterede under forskjellige Collegier tidligere, eller umiddelbart stode under Kongen. Jeg anseer det ganske vist som Noget, der maa forandres, hvorledes man end forholder sig med de øvrige Dele af Budgettet og de enkelte Anstalters særlige Fonds. Jeg anseer det for nødvendigt, at det hele Ministeriums Gageringsvæsen bringes i en eensartet Form, og at alle Ministeriets Embedsmænd lønnes umiddelbart af Statskassen, selv om denne, forat overtage disse Lønninger, maa erholde Afslag i hvad der ellers udredes til de under Ministeriet henlagte Anstalter.

Det andet Affnit i Ministeriets Budget angaaer Tilskud til Geistligheden, til Kirke- og Almueskolevæsenet. Naar man seer hen til den ringe Sum, er det klart, at de Midler, hvorved Kirke- og Almueskolevæsenet opretholdes, ligge udenfor Budgettet. Kirken opretholdes ved de fra Arilds Tid dertil henlagte Midler, om hvis Forhold til Staten jeg i dette Dieblik ikke skal tale. Men der er et væsentligt Spørgsmaal herved, som ikke kan undgaae at komme under Overveelse i den nærmeste Tid, hvorledes man end betragter hele For- muesmassen — og det er Spørgsmaalet om,

hvorledes Fordelingen af Kirkens Indtægter skal være, for bedst at opnaae de kirkelige Diemed. Uagtet jeg for min Deel ikke er af den Mening, at man i det Væsentlige skalde forandre Geistlighedens Lønningsmaade, troer jeg dog, at Spørgsmaalet om en bedre Fordeling, navnlig saaledes, at den kirkelige Virksomhed intetsteds savnede en anstændig Lønning, nødvendigvis maa komme under Overveelse. Et andet Spørgsmaal, som knytter sig dertil, er, om ikke Alt, hvad der er henlagt under Kirken, er saaledes optaget til den kirkelige Tjeneste paa ethvert Sted, at der for Diebliket er saagodt som Intet tilovers, for at fremme et almindeligt kirkeligt Diemed. Ogsaa dette er en Sag, som nødvendigvis maa komme under Overveelse, og Begyndelsen dertil er allerede skeet. Jeg vil her meddele et statistisk Datum af den Art, som kan tjene til Over- sigt over de kirkelige Midler, som ikke findes i Budgettet. Der er foretaget i de nærmest foregaaende Aar en Burdering eller saakaldet Regulering af de geistlige Embeders Indtægter efter bestemte Regler. Det er imidlertid vel muligt, at der kunne være endogsaa betydelige Mangler ved denne Burderings Udførelse paa enkelte Steder, og at der kan være en temmelig Ulighed deri. De, som ville sammenligne Burderingen af Embederne med den erhvervede Kundskab om Embedsmændenes Indtægter, og som ved at gjøre en saadan Sammenligning ville gaae ud fra Sjællands, Fyens og Lollands Stifter, vilde maaskee finde, at de virkelige Indtægter staae over Reguleringen, og de vilde naturligtvis have fundet det endnu mere, hvis de havde foretaget Sammenligningen i Aarene 1846 og 47. Men ligesom, allerede Sammenligningens Resultat for disse Landsdele er overordentligt forandret ved den Stilling, som nu viser sig, saaledes er hele Forholdet anderledes, naar man tager Hensyn til de jydske Stifter, hvor aabenbart i det Dieblik, Krigsskatten kommer til dem, mange Embeder ikke ville naae Reguleringssummen. Efterat have forudskiftet dette, vil jeg bemærke, at ved hin Regulering ere samtlige geistlige Embeders Indtægter paa Landet, derunder indbefattet Embeder, som have Indtægter af Jord og Tiende, anslaaede til 1,240,000. Dernæst